

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 4C/87/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413204008
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2014:5413204008.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín, samosudkyňou JUDr. Blaženou Stašíkovou, v právnej veci navrhovateľky: O. Q., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale F. L. A., t.č. L. A. R.. Ľ.. Š. XXXX/XX, zast. advokátkou JUDr. Lenou Mišalovou, advokátska kancelária so sídlom Radlinského 47, Dolný Kubín, proti odporcovi: F. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale J. R.. B. XXX/XX, zast. advokátkou JUDr. Janou Ftorkovou, advokátska kancelária so sídlom Žilina ul. V. Spanyola 8343/1A, za účasti mal. E. Q. nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v L. A., v konaní o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletému, takto

r o z h o d o l :

- I. Súd konanie o určenie otcovstva voči maloletému E. Q., nar. XX.XX.XXXX, z a s t a v u j e .
- II. Súd z v e r u j e mal. E. Q., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.
- III. Otec dieťaťa F. O., nar. XX.XX.XXXX, j e p o v i n n ý prispievať na výživu mal. E. Q., nar. XX.XX.XXXX vo výške 68,- eur, počnúc od 20.06.2013, vždy do každého 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa.
- IV. Zameškané výživné od 20.06.2013 do vyhlásenia rozsudku vo výške 918,- eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v mesačných splátkach po 15,- eur, spolu s bežným výživným, pričom prvá splátka je splatná 15. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku, s tým, že neuhradením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh.
- V. V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a.
- VI. O trovách konania súd rozhodne do 30 dní od právoplatnosti vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 20.06.2013 navrhovateľka - matka dieťaťa, žiadala, aby súd určil, že odporca F. O., nar. XX.XX.XXXX je otcom mal. E. Q., nar. XX.XX.XXXX.

Návrh odôvodnila tým, že odporcu považuje za otca maloletého, z dôvodu, že s týmto udržiavala intímnu známosť asi pol roka. Niekoľkokrát v mesiaci mali pohlavný styk a po čase otehotnela. Keď bola v šiestom mesiaci tehotenstva, oznámila to odporcovi a on sa prestal s ňou stretávať a navrhoval, aby dieťa po narodení dala na adopciu, s čím ona nesúhlasila. Po narodení mu oznámila, že má syna. Odporca nechcel otcovstvo uznať dobrovoľne.

Odporca otcovstvo k mal. dieťaťu neuznával, a preto súd vo veci nariadil uznesením č.k. 4C/87/2013-109 zo dňa 12.03.2014 znalecké dokazovanie znalcom z odboru genetika, odvetvie analýza DNA.

Po doručení znaleckého posudku č. 6/2014 zo dňa 17.04.2014, na pojednávaní konanom dňa 15.07.2014 odporca vyhlásil, že otcovstvo k mal. E. Q., nar. XX.XX.XXXX z matky O. Q. rod. Q., nar. XX.XX.XXXX uznáva.

Podľa § 108 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), súd zastaví konanie o určenie otcovstva, ak došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov alebo k osvojeniu dieťaťa podľa osobitného predpisu.

S poukazom na to, že zo strany odporcu na pojednávaní došlo k uznaniu otcovstva, súd rozhodol podľa vyššie citovaného ustanovenia zákona a konanie v tejto časti zastavil.

Podľa § 113 ods. 2/ O.s.p., s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o výchove a výžive maloletého dieťaťa.

Súčasne s návrhom na určenie otcovstva matka dieťaťa žiadala aj rozhodnúť o výchove a výžive k maloletému tak, že tento bude zverený do starostlivosti matky a odporca bude zaviazaný k povinnosti prispievať na výživu maloletého po 80,- eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky s platnosťou od mája 2013.

Na pojednávaní dňa 15.07.2014 súd pripustil zmenu matkou podaného návrhu tak, že tento sa rozširuje o určenie výživného za obdobie od 01.07.2010 do 30.06.2011 vo výške 25,38 eur mesačne, za obdobie od 01.07.2011 do 30.06.2012 vo výške 26,- eur mesačne, za obdobie od 01.07.2012 do 28.02.2013 vo výške 26,65 eur mesačne, a za obdobie od 01.03.2013 do 31.04.2013 vo výške 80,- eur mesačne.

Pokiaľ sa týka navrhovanej výšky výživného, matka uviedla, že pracovala v pekárňach J. a predčasne porodila v 7. mesiaci. Malý má v súčasnosti pomerne vážne zdravotné problémy, má astmu vo vysokom štádiu, problémy má aj s obličkami, odporúčali mu aj kúpele, ale ona si to nemôže finančne dovoliť. Keď mal malý 2,5 roka, tak sa odporca ozval, začal ich aj navštevovať, čo trvalo asi 4 mesiace. Keď chodil k nej na víkendy od soboty do nedele, tak prakticky ničím finančne neprispel, hoci vedel, že bola na tom finančne zle. Za celé to obdobie, čo chodil k nim, kúpil malému akurát hračku - traktor, čiapku a pančušky. Jej súčasný príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 199,60 eura mesačne, ďalej z rodinných prídavkov na dve deti vo výške 46,20 mesačne a z výživného, ktoré jej platí bývalý manžel s tým, že výživné je vymáhané exekučne vo výške 99,95 eura mesačne. Iný príjem nemá. Býva v 1-izbovom mestskom byte. Na začiatku musela zložiť zábezpeku vo výške 330,- eur a mesačne platí 138,60 eur + elektriku 35,- eur, internet 10,95 eur, ktorý potrebuje starší syn, tiež spláca pôžičku od Providentu po 15,- eur mesačne. Zobrala si ju na opravu automatickej práčky. Tiež spláca nedoplatky za el. energiu, ktoré mala za r. 2012 - 2013 vo výške 19,80 eur + 42,80 eur + 5,68 eur, tiež má nedoplatok na teple 11,78 eur, poplatky za odpad musí zaplatiť vo výške 75,80 eur, čo bude splácať v splátkach. Má náklady na telefón cca 10,- eur pre seba a taký istý náklad pre staršieho syna. Starší syn chodí do 8. triedy ZŠ. Aj starší syn má zdravotné problémy, teraz dostal alergiu na oči, má vysoký očný tlak. Mesačne lieky pre staršieho syna stoja 10,- až 15,- eur a na mladšieho 20,- eur. Na mal. E. od jeho narodenia až doteraz zaplatila na liekoch okolo 900,- eur. E. musí kupovať plienky, lebo má problémy s obličkami, čo mesačne stojí 13,90 eur. Na mlieko pre neho dá mesačne cez 22,- eur. Tiež so synmi chodievajú k zubárke, lebo sa im kazia zuby. Jej celkový mesačný príjem predstavuje 345,75 eur. Z príjmu jej ostáva 50,- eur na zabezpečenie ošatenia, stravy, drogérie a iných potrieb detí. Od narodenia mal. E. jej odporca nijakou finančnou čiastkou neprispel na jeho výživu.

V písomnom podaní doručenom súdu dňa 14.05.2014, prostredníctvom jej právnej zástupkyne, týkajúceho sa určenia výživného späťne od 01.07.2010 uviedla, že podľa jej názoru sú splnené zákonné podmienky na priznanie výživného za uvedené obdobie a ako dôvody hodné osobitného zreteľa uviedla, vážne zdravotné problémy jej a tiež maloletého a následná dlhodobá hospitalizácia maloletého, pričom jeho zdravotné problémy pretrvávajú doteraz, v období po prepustení z nemocnice prioritne zabezpečovala otázku bývania. Jej bytová situácia sa stabilizovala až po pridelení mestského bytu v novembri 2012, v období po narodení mal. E. bola účastníčkou súdneho konania o zapretie otcovstva, čo bolo pre ňu emocionálne a finančne náročné a ktoré konanie vedené pred Okresným súdom Žilina

pod sp. zn. 24C/62/2009 sa právoplatne skončilo až v decembri 2011. Až do začiatku roka 2012 nemala informácie o adrese odporcu a po tom, čo túto získala ho písomne oslovila o finančnú pomoc a keď odporca jej poslal 35,- eur, mala za to, že jej bude posilať peniaze pravidelne.

Na pojednávaní dňa 15.07.2014 k danej veci ďalej k vážnym zdravotným problémom uviedla, že porodila maloletého XX.XX.XXXX a potom som bola 2 dni na ARE ale po prepustení už ďalšie zdravotné problémy nemala. Maloletý bol v inkubátore asi 3 mesiace do konca augusta 2009. Po prepustení z nemocnice chodila po súdoch, pretože v tom čase už bola s bývalým manželom rozvedená a on podával návrhy na znižovanie výživného, a tiež sa strachovala o to, kde bude bývať. V tom čase sa viedlo aj konanie o zapretie otcovstva, ktoré skončilo v decembri 2011. Ona od decembra 2011 až do konca roka 2012 nemala adresu odporcu a až koncom roka 2012 ju kontaktovala pani J. z Azylového domu J. (J. K.), kde sa jej pýtala ako sa má a ona jej povedala, že nemá určené otcovstvo. Ona jej potom koncom roka 2012 zistila adresu odporcu, ktorú poslala sms-kou. Potom, čo jej bola oznámená adresa, tak nevedela, či má alebo nemá podať žalobu, až sa skontaktovala s pani F., sociálnou pracovníčkou, ktorá sídli v Domove dôchodcov, a ktorá jej poradila, že má podať žalobu o určenie otcovstva.

Odporca uviedol, že sa s navrhovateľkou zoznámili v jej práci a následne zistil, že ona býva v J., v Azylovom dome, kde ju aj stretol, a potom ju navštevoval. Tu bývala do augusta 2008, potom odišla do D. a tam ju asi 3krát navštívil. Potom, keď sa narodilo dieťa v máji 2009, tak mu asi po dvoch alebo troch mesiacoch zavolała a potom, asi keď malo dieťa 1,5 roka tak mu napísala list a poslala mu aj fotografiu dieťaťa, ako sedí na stoličke. Tvrdil, že navrhovateľka veľmi dobre vedela, kde býva, pretože v J. spolu chodili aj na prechádzky, on býva pri kúpalisku a tiež jej ukázal, v ktorom dome býva. Okrem toho pani J. jej často volávala, takže určite jej povedala jeho adresu. Dieťa navštívil, keď malo 3,5 roka, myslel si, že bude pravidelne navštevovať dieťa, ale po treťom raze mu prestala brať matka dieťaťa telefóny. Nebol istý, že je otcom, pretože mu lekár vzhľadom na zdravotné problémy s prostatou povedal, že deti už nemôže mať, takže jej neprispieval. Prispel raz 35,- eur. Od roku 2010 pracoval na dohodu, bol nezamestnaný. Mohol zarobiť asi 110,- eur. Potom sa mal zamestnať vo firme JOPEX a keď maródoval, tak ho vyhodili. Mimo SR pracoval asi 2 dni a odišiel odtiaľ, zo spoločnosti CARGO Slovakia odišiel, lebo urobil štrajk so zamestnancami, keď im neplatili presčasy. S maloletým sa nestretáva a ničím na jeho výživu neprispieva.

Právna zástupkyňa matky dieťaťa uviedla, že preukázali, že nebolo možné zo strany matky dieťaťa podať žalobu skôr, nakoľko jej v tom bránili jednak skutočnosti, že viedla súdne spory s bývalým manželom ohľadne výživného na syna P., v ktorej súvislosti poukázala na spis 30P/121/2011, kde k ukončeniu konania došlo až v marci 2012. Tiež poukázala na to, že bola nútená riešiť svoju bytovú situáciu, a že zdravotné problémy jej bránili v tom, aby podala návrh skôr. Snažila sa o vyriešenie situácie tým že vyzvala odporcu na uznanie otcovstva, s čím však on nesúhlasil. V jeho schopnostiach je platiť sumu 80,- eur. V súčasnosti je zamestnaný a aj keď v novembri 2010 mu bolo vyplatené odstupné a dostal 2.271,37 eur, tak neposkytol na výživu maloletého ani jediné euro. Vzhľadom na komunikáciu medzi matkou dieťaťa a otcom, mala za to, že nie je možné spravodlivo požadovať, aby všetka zodpovednosť ohľadne maloletého dieťaťa bola iba na matke, keď táto má v starostlivosti ešte ďalšie dieťa, a momentálne nie je v jej možnostiach ani schopnostiach privyrobit' si k rodičovskému príspevku. O adrese bydliska odporcu sa dozvedela v septembri 2012. Adresa však bola len jedným z viacerých dôvodov, ktoré jej bránili k podaniu návrhu. Pokiaľ sa týka spätného výživného poukázala na to, že matka žiada iba zákonom určené minimálne výživné, takže je zbytočné prezentovať majetkové a zárobokové pomery odporcu za predchádzajúce obdobie.

Právna zástupkyňa otca uviedla, že tento má vyživovaciu povinnosť ešte voči synovi F. Š., kde naposledy bolo určené výživné vo výške 80,- eur. Následne viedol konanie, voči svojmu synovi o zrušenie vyživovacej povinnosti, avšak tento je študentom F. R. V. B. a jeho právny zástupca dňa 26.06.2014 vo veci 4C/24/2014 Okresného súdu Žilina podal vzájomný návrh na určenie výživného vo výške 100,- eur mesačne. Pokiaľ sa týka návrhu na určenie výživného 3 roky späť pred podaním tohto návrhu, tak poukázala na to, že matka uvádzala, že nemohla návrh podať skôr, pretože nepoznala adresu bydliska odporcu, avšak na pojednávaní bol oboznámený poštový poukaz kde 25.09.2012 otec poukázal matke na dieťa 35,- eur, a teda najneskôr v tento deň sa matka dozvedela, kde otec býva. Tiež namietala, že požadované spätné určenie výživného nekorešponduje s dňom návrhu, pretože takýto návrh podali 14.05.2014 teda bolo by možné určiť výživné späť od 14.05.2011 a každá ďalšia doba presahu obdobie 3 rokov. Poukázala aj na to, že po tom, čo otec ukončil pracovný pomer v spoločnosti CARGO, dostával

dávku v hmotnej núdzi od decembra 2011 vo výške 62,50 eur a to až do marca 2013, kedy sa zamestnal u súčasného zamestnávateľa. Navrhla určiť výživné v sume 40,- eur mesačne, ktoré zodpovedá jeho možnostiam a potrebám dieťaťa. Ďalej uviedla, že otec býva sa svojou matkou a na nákladoch sa podieľa v 1-ici. Hradí mesačne náklady na bývanie 104,- eur, 1,60 eur komunálny odpad, 80,- eur výživné na staršieho syna a náklady na cestovné do práce a z práce sú 46,- eur. Z jeho príjmu pre jeho potreby, hygieny, stravy a ošatenia, vrátane výživného na maloletého, zostáva suma 67,73 eur.

Kolízny opatrovník navrhol, aby maloletý bol zverený matke a čo sa týka výšky výživného, navrhol túto od podania návrhu v sume 60,- eur. K návrhu matky na priznanie spätného výživného uviedol, že toto je určite v prospech dieťaťa, avšak v tejto časti ponechal na rozhodnutí súdu po vyhodnotení vykonaného dokazovania, či takýto nárok prizná.

Okrem výsluchu účastníkov konania a matky dieťaťa súd vo veci vykonal dokazovanie

1. Listom ÚPSVaR L. A. - oddelenie štátnych sociálnych dávok č. 2013/1897 zo dňa 24.05.2013, z ktorého zistil, že matke dieťaťa je vyplácaný rodičovský príspevok z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu mal. E.
2. Posudkom č. 2013/13078 a č. 2014/14993, z ktorých zistil, že mal. E. Q. je dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a oznámením zo dňa 27.05.2014 o pokračovaní výplaty rodičovského príspevku matke do 30.05.2015.
3. Kartou splátok spoločnosti PROVIDENT na meno O. Q., z ktorej zistil, že matke bola poskytnutá pôžička vo výške 140,- eur dňa 24.05.2013
4. Dokladom SIPO II za obdobie 5/2013, z ktorého zistil že matka platí nájom za byt 138,06 eur
5. Poštovým poukazom, ktorým matka preukázala poberanie výživného na staršieho syna vo výške 99,58 eur
6. Dokladom SIPO I za obdobie 05/2013, z ktorého zistil, že matka platí elektrinu 35,- eur mesačne
7. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 24C/62/2009-123 zo dňa 30.06.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.08.2011, v časti, v ktorej bolo určené, že P. Q. nie je otcom mal. E. Q., nar. XX.XX.XXXX
8. Rodným listom mal. E.Á. Q., z ktorého bolo zistené, že otec nie je uvedený
9. Správou ÚPSVaR L.Ý. A. - oddelenie pomoci v hmotnej núdzi č. 2013/15885 zo dňa 25.11.2013, z ktorej zistil, že matka nepoberá dávky v hmotnej núdzi
10. Správou ÚPSVaR L.Ý. A. č. 2013/86787 zo dňa 26.11.2013, podľa ktorej matke nie je poskytovaný príspevok na kompenzáciu ŤZP
11. Správou č. 2013/1710 zo dňa 22.11.2013 ÚPSVaR L. A., podľa ktorej matka poberá prídavky na deti od 01.01.2013 na syna E. vo výške 23,10 eur a P. nar. XX.XX.XXXX vo výške 23,10 eur a rodičovský príspevok 199,60 eur
12. Príjmovým dokladom č.2/39/2012 z 21.11.2012, ktorým matka preukázala úhradu pre mesto L. A. vo výške 330,- eur ako finančnú zábezpeku na byt.
13. Rozhodnutím Mesta L.Ý. A. č. 23318/2013 z 18.06.2013 o vyrubení poplatku za komunálny odpad vo výške 75,92 eur za rok 2013 a č. 23238/2014 z 04.06.2014 o vyrubení poplatku za komunálny odpad za rok 2014 vo výške 87,60 eur.
14. Výpisom zo zdravotnej dokumentácie maloletého E.
15. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 8C/110/2011-55 zo dňa 08.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7Co/134/2012 zo dňa 14.11.2012, podľa ktorých je výživné terajšieho odporcu na jeho syna F. Š. vo výške 80,- eur mesačne
16. Potvrdením o zárobku odporcu od spoločnosti M&Z Slovakia s.r.o. za obdobie 3/2013-12/2013 o čistej priemernej mzde vo výške 234,13 eur mesačne
17. Správou č.2104/460 ÚPSVaR L. A. podľa ktorej matka poberá prídavky na dve deti od 01.01.2014 vo výške 47,04 eur mesačne a 203,20 eur
18. Správou č. 5/2014 zo dňa 26.07.2014 ÚPSVaR L. A., odbor služieb nezamestnanosti, podľa ktorej matka nie je v evidencii nezamestnaných
19. Správou Sociálnej poisťovne pobočka Ž. č. 26815-61/2014 ZA z 30.06.2014, z ktorej bolo zistené, že odporca poberal dávku v nezamestnanosti od 01.12.2010 do 31.05.2011 v celkovej výške 2256,80 eur
20. Správou ÚPSVaR Ž.D. č. 2014/240819/ŠSD/MLP z 02.07.2014, podľa ktorej odporca nepoberal štátne sociálne dávky od 01.07.2010 doteraz
21. Správou č. 2017/242719 ÚPSVaR Ž. zo dňa 02.07.2014, podľa ktorej odporca poberal dávky v hmotnej núdzi od 01.12.2011 do 31.03.2012 vo výške 62,50 eur

22. Príjmovým dokladom SIPO II za obdobie 01/2014, z ktorého zistil, že náklady na inkaso u A. O., kde odporca býva sú 209,82 eur mesačne
23. Výplatnými páskami za 01/2014-04/2014, z ktorých zistil, že priemerný mesačný čistý príjem odporcu je 302,80 eur
24. Príjmovým dokladom č. 4969/13, ktorým odporca preukazoval náklady na komunálny odpad 17,21 eur ročne
25. Potvrdením spoločnosti CARGO o príjme odporcu za 9/2009-11/2010 vo výške 712,50 eur priemerne mesačne v čistom
26. Správou o hospitalizácii matky dieťaťa od 20.05.2009-27.05.2009 v 32. týždni gravidity a od 6.8.2013 do 10.08.2013 na neurologickom oddelení a o hospitalizácii od 20.05.2009 do 21.05.2009 na klinike anestéziológie a intenzívnej medicíny
27. Čestným prehlásením B. P. F. o poradenstve pre matku dieťaťa
28. Listom zo dňa 24.05.2013, ktorým bol odporca vyzvaný k uznaniu otcovstva k mal. E.
29. Poštovým poukazom č. 15025, z ktorého zistil, že dňa 25.09.2012 poukázal odporca matke dieťaťa 35,- eur
30. Uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 25C/764/2011-50 právoplatným dňa 25.10.2011, ktorým preukazovala matka ukončenie konania o vyporiadanie BSM s bývalým manželom
31. Rozhodnutím centra právnej pomoci z 19.09.2013, ktorým matke bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci ako aj ostatnými listinami založenými v spise.

Podľa § 36 ods.1/ Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.
Podľa § 62 Zákona o rodine ods.:

- 1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- 2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- 3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
- 4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
- 5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
- 6) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 63 Zákona o rodine ods.:

- 1) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.
- 2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu

v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

3) Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 65ods.1/ Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

V časti o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu mal súd za preukázané, že rodičia dieťaťa v spoločnej domácnosti nežijú.

Matka žije so svoji dvoma deťmi v mestskom byte. Na začiatku musela zložiť zábezpeku vo výške 330,- eur a mesačne platí 138,60 eur + elektrinu 35,- eur, internet 10,95 eur, ktorý potrebuje starší syn, tiež spláca pôžičku na opravu automatickej práčky od spoločnosti PROVIDENT po 15,- eur mesačne a spláca nedoplatky za el. energiu, ktoré mala za r. 2012 - 2013 vo výške 19,80 eur + 42,80 eur + 5,68 eur a nedoplatok na teple 11,78 eur, poplatky za komunálny odpad vo výške 75,80 eur, čo bude splácať v splátkach. Má náklady na telefón cca 10,- eur pre seba a taký istý náklad pre staršieho syna P. , ktorý chodí do 8. triedy ZŠ. Poberá na neho výživné vo výške 99,58 eur mesačne. Maloletý E. má od narodenia zdravotné problémy, lieky mesačne na neho stoja 20,- eur. Na mal. E. od jeho narodenia až doteraz zaplatila na liekoch okolo 900,- eur. E. musí kupovať plienky, lebo má problémy s obličkami, čo mesačne stojí 13,90 eur. Na mlieko pre neho dá mesačne cez 22,- eur. Poberá rodinné prídavky na dve deti 47,04 eur od 01.01.2014 a rodičovský príspevok 203,20 eur. Jej celkový mesačný príjem predstavuje 349,82 eura.

Otec je zamestnaný s priemerným čistým príjmom cca 302,- eur, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorej prispieva na chod domácnosti v1/2 -ici, čo predstavuje 104,- eur, 1,60 eur hradí mesačne komunálny odpad, má náklady na cestovné do práce a z práce 46,- eur. Má vyživovaciu povinnosť k synovi F. Š. vo výške 80,- eur mesačne. V súčasnosti mal. E. nenavštevuje a na jeho výživu neprispieva.

Nakoľko vykonaným dokazovaním neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by bránili matke v jej starostlivosti o maloleté dieťa, o ktoré sa stará od jeho narodenia, súd zveril dieťa do jej výchovy a zároveň určil, že matka bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Vychádzal pri tom aj z poznatku, že odporca o maloletého od jeho narodenia žiadny podstatný záujem neprejavuje.

Vzhľadom na vek dieťaťa ako aj s prihliadnutím na jeho zdravotné problémy súd určil výživné voči otcovi dieťaťa sumou 68,- eur mesačne, keď má za to, že takto určené výživné v súčasnosti pokryje zvýšené náklady matky na jeho starostlivosť. V prevyšujúcej časti, ktorou matka žiadala výživné do výšky 80,- eur mesačne potom súd návrh zamietol.

V tejto súvislosti súd považuje za potrebné uviesť, že ocom navrhované výživné vo výške 40,- eur je neprimerané jednak potrebám dieťaťa ako aj schopnostiam a možnostiam otca. Otec netvrdil zdravotné problémy, ktoré by mu bránili vo výkone povolania, nepreukázal žiadne zvýšené finančné náklady v súvislosti so svojimi potrebami. Naopak u mal. dieťaťa boli zistené vážne zdravotné problémy, pre ktoré je matka na predĺženej rodičovskej dovolenke. Za daného stavu je súd názoru, že aj keď má odporca ďalšiu vyživovaciu povinnosť, je na ňom, aby sa prípadne zvýšeným úsilím snažil o zabezpečenie potrieb maloletého už aj z dôvodu, že jeho starostlivosť, nie len o maloletého ale aj o syna F., je obmedzená iba na platenie výživného. Súd určil výživné od podania návrhu, z ktorého dôvodu do vyhlásenia rozsudku vzniklo otcovi zameškané výživné vo výške 918 eur (za 13 mesiacov a 15 dní), ktorú sumu mu súd povolil splácať v splátkach po 15,- eur mesačne spolu s bežným výživným podľa § 160 ods.1/O.s.p.

Pokiaľ sa matka dieťaťa rozšíreným návrhom domáhala určenia výživného späťne tri roky od podania návrhu dôvodnosť tejto časti návrhu súd nepriznal, nakoľko nezistil také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by takéto priznanie odôvodňovali.

Matka ako dôvody hodné osobitného zreteľa uviedla, vážne zdravotné problémy jej a tiež maloletého a následná dlhodobá hospitalizácia maloletého, pričom jeho zdravotné problémy pretrvávajú doteraz, v období po prepustení z nemocnice prioritne zabezpečovala otázku bývania. Jej bytová situácia sa stabilizovala až po pridelení mestského bytu v novembri 2012, v období po narodení mal. E. bola účastníčkou súdneho konania o zapretie otcovstva, čo bolo pre ňu emocionálne a finančne náročné a ktoré konanie vedené pre Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 24C/62/2009 sa právoplatne skončilo až v decembri 2011. Až do začiatku roka 2012 nemala informácie o adrese odporcu a po tom, čo túto získala ho písomne oslovila o finančnú pomoc a keď odporca jej poslal 35,- eur, mala za to, že jej bude posielat peniaze pravidelne.

Na pojednávaní dňa 15.07.2014 k danej veci ďalej k vážnym zdravotným problémom uviedla, že porodila maloletého XX.XX.XXXX a potom som bola 2 dni na ARE, ale po prepustení už ďalšie zdravotné problémy nemala. Maloletý bol v inkubátore asi 3 mesiace do konca augusta 2009. Po prepustení z nemocnice chodila po súdoch, pretože v tom čase už bola s bývalým manželom rozvedená a on podával návrhy na znižovanie výživného, a tiež sa strachovala o to, kde bude bývať. V tom čase sa viedlo aj konanie o zapretie otcovstva, ktoré skončilo v decembri 2011. Ona od decembra 2011 až do konca roka 2012 nemala adresu odporcu a až koncom roka 2012 ju kontaktovala pani J.Á. z Azylového domu J. (J. K.), kde sa jej pýtala sa má a ona jej povedala, že nemá určené otcovstvo. Ona jej potom koncom roka 2012 zistila adresu odporcu, ktorú poslala sms-kou. Potom, čo jej bola oznámená adresa, tak nevedela, či má alebo nemá podať žalobu, až sa skontaktovala s pani F., sociálnou pracovníčkou, ktorá sídli v Domove dôchodcov, a ktorá jej poradila, že má podať žalobu o určenie otcovstva.

Uvedené dôvody súd nevyhodnotil ako tak závažné, že by nemohla podať návrh na určenie otcovstva v primeranej lehote po narodení dieťaťa. Jej hospitalizácia v súvislosti s pôrodom, ako bolo z predložených lekárskejších správ potvrdené, trvala iba jeden deň od 20.05.2009 do 21.05.2009 a ako sama na pojednávaní uviedla už ďalšie vážne zdravotné problémy nemala. Dňa 23.08.2011 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Žilina, na základe ktorého mala s istotou potvrdené, že jej bývalý manžel nie je otcom mal. E. a teda minimálne od tohto obdobia jej nič nebránilo podať žalobu o určenie otcovstva a pokiaľ sama nebola schopná takúto žalobu podať mohla využiť pomoc úradu práce sociálnych vecí a rodiny v mieste bydliska, poradenstvo centra právnej pomoci a pod., čo však nevyužila a ako sama uviedla aj po tom ako v roku 2012 zistila adresu bydliska odporcu stále zvažovala či takúto žalobu má podať (adresou jeho bydliska disponovala minimálne od septembra 2012, kedy jej tento poslal 35,- eur) pritom odkedy odporcovi oznámila, že je tehotná mala vedomosť, že tento sa k otcovstvu nehlási. Ani vedenie iných súdnych konaní nemožno podľa názoru súdu priradiť pod dôvody hodné mimoriadneho zreteľa brániace jej podaniu žaloby o určenie otcovstva. Priznanie výživného späťne tri roky od podania návrhu, ktorým môže súd voči povinnému rodičovi určiť späťne nemalé zameškané výživné, je možné len vo veľmi výnimočných prípadoch, ktoré u matky dieťaťa neboli zistené.

O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Dolný Kubín na Krajský súd v Žiline (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších zmien (§ 251 ods. 1 O.s.p.)